

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného, ve věci

žalobce: **K. N.**
bytem ...
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Ledčická 15, Praha 8,

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábr. Ludvíka Svobody 12, Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

t a k t o :

- I. Zásah spočívající v nedoručení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2017, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, zmocnění žalobce do datové schránky je nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu a přikazuje se mu, aby doručil rozhodnutí ze dne 12. 6. 2017, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, zmocnění žalobce, M. J., do datové schránky.
- III. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 10 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce, Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobce se žalobou domáhá určení, že postup žalovaného, který doručoval rozhodnutí nikoliv do datové schránky zmocněnce žalobce, ale prostřednictvím provozovatele poštovních služeb je nezákonný.
2. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
3. Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, shledal rozhodnutím ze dne 10. 3. 2017, č. j. DSH/2579/17, sp. zn. ZN/3352/DSH/16, žalobce vinným porušením § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a uložil mu pokutu ve výši 105 000 Kč.
4. Dne 27. 3. 2015 obdržel krajský úřad podání z e-mailové schránky opatřené elektronickým podpisem vydaným na jméno Ing. M. J. (dále jen „zmocněnec“), v jehož předmětu bylo uvedeno: „Odvolávám se do rozhodnutí vydaném v řízení sp. zn. ZN3352/DSH/16. K. N., ...“. Text podání byl prázdný, k podání nebyla přiložena plná moc.
5. Krajský úřad vydal dne 5. 4. 2017 usnesení, č. j. DSH/3724/17, spolu s výzvou, č. j. DSH/3735/17, kterými žalobce a pana Ing. M. J. vyzval k předložení plné moci udělené Ing. M. J. a určil mu k tomu lhůtu dle § 39 odst. 1 správního řádu. Předmětná výzva byla žalobci doručena prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 6. 4. 2017. Krajský úřad rovněž zaslal na e-mailovou adresu ... přípis, ve kterém uvedl, že k podání zaslanému prostřednictvím veřejné datové sítě z této emailové adresy nebyla přiložena plná moc a odkázal na uvedené usnesení a výzvu k doložení plné moci. S ohledem na to, že zmocněnec žalobce plnou moc ve stanovené lhůtě nezaslal, vyhodnotil krajský úřad jeho odvolání jako nepřijatelné a postoupil jej spolu se spisem žalovanému dne 28. 4. 2017.
6. Po přezkoumání spisové dokumentace žalovaný zjistil, že k výzvě krajského úřadu není přiložena doručka svědčící o tom, zda bylo předmětné usnesení řádně doručeno. Žalovaný proto vydal nové usnesení ze dne 16. 5. 2017, č. j. 160/2017- 110-SDNA/3, kterým žalobci stanovil lhůtu k doložení řádné plné moci pro jeho zmocněnce, sdělení doručovací adresy jeho zmocněnce a stanovil lhůtu k doplnění odvolání ze dne 27. 3. 2017. Toto usnesení bylo žalobci doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 23. 5. 2017. Ve stanovené lhůtě žalobce požadované skutečnosti nedoložil.
7. Dne 6. 6. 2017 obdržel žalovaný přípis krajského úřadu, kterým krajský úřad postoupil plnou moc udělenou žalobcem jeho zmocněnci - panu Ing. M. J., nar. ..., bytem ..., pro zastupování ve věci rozhodnutí pod sp. zn. ZN/3352/DSH/16, a to v plném rozsahu včetně doručování písemností, která byla udělena dne 23. 3. 2017. Žalovaný plnou moc přijal a odvolání ze dne 27. 3. 2015 vyhodnotil jako včasné a přípustné.
8. Žalovaný vydal dne 12. 6. 2017 rozhodnutí, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, kterým z části rozhodnutí krajského úřadu podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zrušil a řízení zastavil, z části podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil a ve zbytku jej podle § 90

odst. 5 správního řádu potvrdil. Uloženou pokutu snížil na částku 85 000 Kč. Žalovaný toto rozhodnutí doručoval zmocněnci žalobce prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu Podle doručky založené ve správním spise zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 16. 6. 2017 a následně vložena do schránky dne 27. 6. 2017, neboť si ji zmocněnec žalobce nevyzvedl.

9. Dne 28. 2. 2018 obdržel žalovaný podání zmocněnce žalobce, kterým se zmocněnec žalobce domáhal vydání opatření proti nečinnosti žalovaného ve věci odvolání žalobce proti rozhodnutí krajského úřadu.
10. Na toto podání odpověděl ministr jako nadřízený správní orgán žalovaného dopisem ze dne 15. 3. 2018 tak, že v uvedené věci vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 12. 6. 2017, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, v souladu s § 71 odst. 2 správního řádu. Toto rozhodnutí žalovaný doručoval dle § 19 odst. 2, § 20 odst. 1 a § 24 odst. 1 správního řádu do vlastních rukou zmocněnci žalobce. Ministr shledal, že rozhodnutí žalovaného již dne 26. 6. 2017 nabylo právní moci a opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu proto nelze učinit. Dopis ministra byl zmocněnci žalobce doručován do datové schránky.

II.

Argumentace účastníků

11. Žalobce namítá, že nedoručení rozhodnutí do datové schránky jeho zmocněnce je nezákonné.
12. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl žalobu zamítnout. Konstatoval, že rozhodnutí, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, správně doručoval do vlastních rukou zmocněnce prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dle § 19 odst. 2 a § 20 odst. 1 správního řádu. Do datové schránky zmocněnce žalobce žalovaný doručovat svoje rozhodnutí nemohl, neboť v průběhu řízení nebylo postaveno na jisto, zda byla zmocněnci žalobce datová schránka zřízena.
13. Nahlédnutím do veřejného seznamu datových schránek žalovaný zjistil, že byla zřízena datová schránka na jméno „M. J.“, nikoliv však na jméno „Ing. M. J.“ uvedené na plné moci. Žalovaný nepopírá, že existuje datová schránka na jméno „M. J.“ se stejnou adresou, která je uvedena v plné moci sepsané mezi zmocněncem žalobce a žalobcem, avšak z důvodu, že se jedná o adresu pobytu, nikoliv o sídlo, neměl žalovaný jistotu, že se skutečně jedná o datovou schránku zmocněnce a ne osoby stejného jména žijící na stejné adrese (tj. např. syna či otce zmocněnce žalobce). S ohledem na to, že rozhodnutí je dle § 72 odst. 1 správního řádu písemností, která se doručuje do vlastních rukou, nezbylo žalovanému, i s ohledem na procesní pasivitu žalobce, doručovat svoje rozhodnutí na adresu uvedenou na plné moci do vlastních rukou zmocněnce žalobce tak, aby bylo postaveno na jisto, že rozhodnutí žalovaného bude doručeno zmocněnci žalobce a nikoliv jiné osobě se shodným jménem.
14. Žalovaný zdůraznil, že na výzvu o sdělení doručovací adresy zmocněnce žalobce ani zmocněnec nereagovali. Žalovaný má proto za to, že vynaložil veškeré úsilí k tomu, aby zajistil řádné doručení svého rozhodnutí žalobci. Domnívá se, že jednání žalobce je čistě obstrukční za účelem vyhýbání se uloženým správním trestům. Není dán důvod k doručení rozhodnutí do datové schránky zmocněnce žalobce, neboť rozhodnutí bylo již řádně doručeno.

15. Žalovaný doplnil, že později bylo zmocněnci doručováno do datové schránky, neboť v pozdějších řízeních o odvolání žalobce vyšlo najevo, že jeho zmocněnci byla již zřízena datová schránka.

III.

Posouzení žaloby

16. Městský soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního, neboť účastníci takový postup soudu akceptovali. Při projednávání žaloby soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 soudního řádu správního).
17. Městský soud v první řadě konstatuje, že proti nedoručení správního rozhodnutí se lze bránit zásahovou žalobou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č.j. 2 As 190/2014-52). V dané věci jde o posouzení, zda postup žalovaného při doručování rozhodnutí byl zákonný.
18. Podle § 19 odst. 1 správního řádu písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil, prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Podle odstavce 2 poté není-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Jak je zřejmé z právě citovaných ustanovení správního řádu, a jak potvrzuje i bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, správní orgán nemá na výběr, jak bude doručovat (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95, či rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011-88). Zákon jasně stanoví preferenci doručování do datové schránky. Pokud má osoba zřízenou datovou schránku, tak správní orgán musí doručovat do ní.
19. Doručovat poštou lze pouze, pokud doručení do datové schránky není možné. Jak se podává z judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud se chce správní orgán dovolávat této výjimky, musel by správní spis obsahovat skutečnosti dokládající důvody, pro které nebylo možné doručit písemnost do datové schránky. Nesmělo by se přitom jednat o nemožnost krátkodobou, typicky vyvolanou nepředvídaným přechodným jevem (např. poruchou systému datových schránek, výpadkem dodávky elektrické energie na straně doručujícího apod.), nýbrž o nemožnost povahy trvalejší jako např. zneprístupnění příslušné datové schránky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2015, č. j. 2 As 85/2015).
20. Městský soud tuto nemožnost v nyní posuzované věci neshledává. Zástupce žalobce ve správním řízení má zřízenou a přístupnou datovou schránku od 27. 2. 2015. Plná moc udělená žalobcem svému zástupci, kterou měl žalovaný k dispozici před vydáním svého rozhodnutí a na základě, které zástupci doručoval, obsahuje dostatek údajů, aby bylo možno zjistit, zda zástupce má datovou schránku. Plná moc obsahuje jméno, adresu i datum narození zmocněnce.
21. Městský soud uznává, že je možné, aby na stejné adrese žily dvě osoby totožného jména. Nicméně u popisu datové schránky je u zástupce žalobce také údaj o datu narození. Žalovaný si tedy mohl ověřit, zda datová schránka skutečně náleží zmocněnci žalobce. Pokud se týče chybného titulu zmocněnce v popisu datové schránky, tak k tomu soud

uvádí, že titul není součástí jména a nelze jen z tohoto důvodu dojít k závěru o nemožnosti doručování datovou schránkou ve smyslu § 19 odst. 2 věty první správního řádu.

22. Městský soud nemůže přisvědčit ani argumentu žalovaného, že chyba v doručování vznikla vinou žalobce, který nereagoval na výzvu ke sdělení doručovací adresy zmocněnce žalobce. K tomu soud podotýká, že výzva ze dne 16. 5. 2017 směřovala primárně k doložení plné moci a odvolacích důvodů k blanketnímu odvolání. Ve výroku usnesení a jeho odůvodnění se pouze jednou větou konstatuje, že ministerstvo rovněž vyzývá účastníka řízení ke sdělení adresy pro doručování písemností zástupci účastníka řízení. Nijak však nebylo odůvodněno či naznačeno, že by ministerstvo mělo mít pochyby o existenci datové schránky. V každém případě však doručování do datové schránky je povinností správního orgánu a je na něm, aby si sám, je-li to možné, zjistil, zda osoba, které je doručováno, má datovou schránku. Podstatné v nyní posuzované věci je, že tomuto zjištění žalovanému nic nebránilo. Samotná plná moc se do dispozice žalovaného dostala a tato obsahovala veškeré údaje potřebné pro zjištění, zda zmocněnec žalobce má datovou schránku či nikoliv, jak bylo již vysvětleno výše.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Soud tedy z výše uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou. Postup žalovaného, kdy rozhodnutí o odvolání žalobce doručoval zmocněnci žalobce nikoliv do datové schránky ale poštou, je nezákonný, neboť je v rozporu s § 19 odst. 1 správního řádu. Tento postup tak představuje nezákonný zásah ve smyslu § 87 odst. 2 soudního řádu správního.
24. Při formulaci výroků soud vycházel z § 87 odst. 2 soudního řádu správního, podle kterého soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Výrokem I. tedy soud deklaroval, že postup žalovaného je nezákonný. Druhým výrokem soud žalovanému přikázal, aby tento nezákonný postup ukončil tím, že rozhodnutí ze dne 12. 6. 2017, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, doručí zmocněnci žalobce do datové schránky. Tím se nezákonný zásah ukončí.
25. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce, který měl v této věci plný úspěch, byl zastoupen advokátem a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jeho náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 2 000 Kč a jednak odměna zástupci za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) a související náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle citované vyhlášky č. 177/1996 Sb., plus DPH ve výši 21 %. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 10 228 Kč k rukám jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. července 2018

JUDr. Karla Č h á b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu